

Inbreng SP Utrecht voor de Algemene Beschouwingen Begroting 2014

Voor ons ligt de programmabegroting 2014. Een begroting die een grote schuld laat zien in economisch zware tijden. Een begroting ook die nog steeds gepaard gaat met grote onzekerheden. Het is haast onmogelijk om te voorspellen hoe het vastgoed zich zal ontwikkelen en hoe de werkloosheid. Nog lastiger lijkt het om te voorspellen wat het Rijk voor ons in petto heeft. De neiging is natuurlijk groot om bij deze politieke beschouwingen, want dat zijn het vandaag nou eenmaal, mijn hele spreektijd op te maken met klagen over de harde maatregelen die getroffen worden vanuit Den Haag. Dat heeft echter niet zoveel zin. De grootste oppositiepartij in deze raad maakt deel uit van dat beleid en die andere grote, de PvdA moet zich ernaar schikken.

We moeten het vandaag hebben over de oplossingen van deze stad. We moeten het hebben over de maatregelen die getroffen worden om de explosieve groei van de mensen in de bijstand op te vangen. Over de oplossing voor de stijgende schulden van zelfstandig ondernemers, over de sociale cohesie in de wijken die nu zo hard nodig is.

Maar helaas, ook uit deze laatste begroting van dit College blijkt weer: dit College neemt geen regie. De stad wordt bestuurd door Cório, de NS en de Jaarbeurs. Er is lef voor nodig, om deze giganten het hoofd te bieden in de ruimtelijke ordening. Lef ook, om nu beslissingen te nemen en ze niet uit te stellen tot na de verkiezingen. Lef om de trappen bij de Rabobrug te realiseren en ons niet te laten gijzelen door Cório. Hoe gaan we de bezuinigingen op cultuur vormgeven? Hoe gaat het armoedebeleid eruit zien? Wat doen we met het Westplein en hoe maken we de stad bereikbaar?

In plaats van verantwoordelijkheid te nemen, schuift dit College de verantwoordelijkheid van zich af. Daar heb ik genoeg voorbeelden van. Neem de openbare aanbestedingen in de publieke sector. Die zijn de SP een doorn in het oog. Niet alleen omdat in de race voor de laagste prijs de kwaliteit en de arbeidsomstandigheden aan het kortste eind trekken, maar ook omdat de zeggenschap en regie ver weg geschoven wordt. Op mijn vragen over de massaontslagen in de thuiszorg werd op nagenoeg alle vragen geantwoord dat we daar niet over gaan omdat er aanbesteed is. Het ging zelfs zo ver, dat op mijn vraag wat het College nou eigenlijk vindt van het proces van openbaar aanbesteden het antwoord kwam: "Daar gaan wij niet over".

De onrust onder het personeel van de wijkwelzijnsorganisaties wordt terzijde geschoven: daar gaan wij niet meer over de komende jaren. De Musketon klopte bij de gemeente aan omdat het buurthuis na het invoeren van vernieuwend welzijn vies is, te weinig beheer heeft en geen telefoon. Het antwoord: het sociaal beheer wordt verzorgd door de nieuwe welzijnsorganisatie en daar ligt de verantwoordelijkheid. Punt. Voorzitter, deze blinde aanbestedingswoede baart mij zorgen voor de toekomst. Voor de Regiotaxi, de buurtteams, de jeugdzorg.

Een ander punt waar het College verantwoordelijkheid kan nemen maar dat niet doet is natuurlijk de situatie van de huurders in Utrecht. Inmiddels leeft één derde van de huurders van sociale huurwoningen onder het sociaal minimum. Mitros heeft kort geleden laten weten dat hun debiteurenportefeuille huurschuld in een jaar tijd met een derde is toegenomen. Verdere huurharmonisatie gaat ertoe leiden dat de laagste inkomens geen enkele kans meer maken op een woning. De verhuurderheffing gaat de nekslag worden. De huren zullen exorbitant stijgen. Dat doen ze al, zoals ons onderzoek eerder dit jaar aantoonde. Vandaag hebben we bij Aedes voor de deur gestaan: zij hebben een keuze om de verhuurderheffing niet te accepteren. Dit College heeft ook keuzes!

Ga investeren in de woningbouw. In plaats van het schrappen van sociale woningbouw in bijvoorbeeld Leidse Rijn kunnen we de fondsen voor het binnenstedelijk bouwen, het stimuleringsfonds woningbouwproductie en de resterende Vogelaargelden gebruiken om te investeren. We kunnen ook rioolrecht heffen op basis van de WOZ-waarde. Dan betalen de eigenaren van de grootste huizen het meest. Dan kunnen we de afvalstoffenheffing, de precario en de hondenbelasting afschaffen en verhogen we de OZB. Dan maken we de keuze om de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen, dan zakt er niemand door het ijs. Dan gaat 80% van de Utrechters erop vooruit in plaats van achteruit. We moeten samen met de huurders optrekken in deze stad, ze niet verder uit laten knijpen als we inderdaad willen dat niemand door het ijs zakt.

Meer gebrek aan regie: het openbaar vervoer. Op de buslijnen wordt bezuinigd. Binnen het BRU zwaaien we de scepter als gemeente Utrecht, maar we verdommen het om te zoeken naar oplossingen. Met belangrijke gevolgen: ouderen die niet meer naar hun wekelijkse kaartclubje kunnen, omdat er geen bus meer rijdt of omdat de servicebusjes niet toegankelijk zijn voor hun rolstoel of scootmobiel. De prijzen van de Regiotaxi zijn verhoogd. Het openbaar vervoer gaat straks naar de provincie. Het College moet dus nú handelen. De lobby bij de provincie, die we zo succesvol en daadkrachtig inzetten om geld los te peuteren voor feestjes als de Vrede van Utrecht en de Culturele hoofdstad, moet nu beginnen. We moeten regie krijgen over ons openbaar vervoer.

Maar nee, dit College neemt enkel daadkrachtige beslissingen als het gaat om de uitstraling van de stad naar buiten. Niet de Utrechters, maar Córío, forensen en internationale bollebozen profiteren daarvan. De binnenstad is een onbegaanbare bouwput waar tegenwoordig bijna niet meer op het station te komen is. Wat er wel te vinden is, zijn prestigeprojecten zoals het peperdure muziekpaleis en het nieuwe stadskantoor. Daar wordt wel daadkrachtig opgetreden, maar wat hebben de Utrechters daar nou eigenlijk aan? Hoe leg je sportverenigingen die kampen met bezuinigingen uit dat we miljoenen uitgeven aan de Tour? Hoe leg je de bezoekers van buurthuizen uit dat hun buurthuis zonder beheer zit of zelfs gesloten wordt, als we meer dan 30 miljoen teveel uitgeven aan het muziekpaleis? Welke argumenten zijn er een Bieb ++ te bouwen als de bibliotheken in de wijken verdwijnen en de huidige centrale bibliotheek prima op haar plek zit? Hoe leggen we het financiële fiasco van de Vrede van Utrecht uit?

Vorig jaar stond mijn fractiegenoot Tim Schipper hier en hij verweet het College belangrijke beslissingen door te schuiven naar de toekomst. Dit laatste jaar maken we de balans op en ik trek dezelfde conclusie. De komende weken zullen we tot in detail over deze begroting praten en zal de SP met voorstellen komen. In ieder geval zullen we opnieuw proberen een meerderheid te krijgen voor de door ons voorgestelde hervorming van de lokale lasten. Ik weet dat in ieder geval de PvdA en GroenLinks dit kunnen steunen. Ik hoop dat ook deze partijen inzien dat het 5 voor 12 is voor veel Utrechters en dat coalitiebelangen nu minder zwaar wegen dan de toekomst van Utrecht.